

SPRAWOZDANIE PRAKTYKI STUDENCKIE W ROKU 2023

W 2023 roku studentki i studenci Akademii Pedagogiki Specjalnej realizowali praktyki na wszystkich kierunkach oraz kierunkach i specjalnościach (na profilach ogólnoakademickich i jednym profilu praktycznym – praca socjalna), na podstawie programów studiów przyjętych w roku akademickiego 2019/2020 i w latach kolejnych.

Podstawa prawna. Praktyki były organizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym: Ustawą z dn. 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z późniejszymi zmianami, Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 14 września 2023 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*; oraz regulacjami ogólnouczelnianymi, a w szczególności: Regulaminem studiów (*Uchwała nr 542/2023 Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej z dnia 19 kwietnia 2023 r.*) i Regulaminem praktyk (*Zarządzenia Rektora APS Nr 513/2023 z dnia 1 października 2023, załącznik 1*).

Dane statystyczne. Ogółem praktyki odbyło 4267 studentek i studentów studiów stacjonarnych (2695 osób; z czego zaliczone - 2525, niezaliczone - 170) i niestacjonarnych (1572 osoby; z czego zaliczone - 1397, niezaliczone - 175).

Liczba praktyk wynosiła ogółem 102 (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych) i była zgodna z obowiązującymi programami i planami studiów. Większość opiekunów z ramienia uczelni sprawowała opiekę nad jedną praktyką. Część opiekunów sprawowało opiekę nad kilkoma praktykami. Liczba złożonych sprawozdań z tytułu opieki nad grupami akademickimi wyniosła 72.

Działania podstawowe. W 2023 roku realizowano założenia strategii uczelni i zadania wynikające z regulacji ogólnouczelnianych. Za podstawę przyjęto: doskonalenie jakości kształcenia, stwarzanie szerszych możliwości osiągnięcia efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach oraz kierunkach i specjalnościach, a także wzmacnianie współpracy z otoczeniem. Wśród wykonanych działań należy wskazać:

1. aktualizację i udostępnianie studentkom i studentom w systemie USOS dokumentacji praktyk;
2. organizację przez uczelnianą koordynator na początku każdego semestru spotkań w trybie on-line ze studentkami i studentami studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wszystkich kierunków, podczas których zostały zaprezentowane założenia praktyk i informacje organizacyjne;
3. organizację systematycznie spotkań przez uczelnianą koordynator praktyk z opiekunami z ramienia uczelni (przynajmniej raz w miesiącu), których tematem były sprawy bieżące oraz doskonalenie praktyk w uczelni;
4. koordynacja działań związanych z praktykami i wolontariatem w ramach *Solidarności z Ukrainą*, w tym: współpraca z samorządem, placówkami

oświatowymi, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi i specjalistycznymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, organizacjami pozarządowymi; odpowiadających profilom kształcenia w Uczelni – kontynuacja działań z 2022 roku (w ramach prac zorganizowano także cykl webinarium poświęconych *Edukacji w Ukrainie*);

5. opracowywanie podziękowań i dyplomów dla interesariuszy zewnętrznych;
6. organizacja posiedzeń i konsultacji z Radą ds. Praktyk Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej;
7. podniesienie wynagrodzeń dla opiekunów w placówkach (kierunki nauczycielskie, studia stacjonarne).

Ponadto podejmowano działania bieżące, jak:

- obsługa studentów, opiekunów uczelnianych i opiekunów z ramienia instytucji/zakładów pracy;
- rozwiązywanie problemów zgłaszanych przez studentki i studentów, opiekunów uczelnianych i w instytucjach/zakładach pracy;
- opiniowanie wniosków o wcześniejszą realizację praktyk, realizację praktyk zagranicznych itd.;
- udostępnianie studentom i studentkom oraz opiekunom uczelnianym informacji w zespołach MS Teams (np. regulacji prawnych, ofert, materiałów ze spotkań);
- opracowywanie projektów uczelnianych aktów prawnych dotyczących praktyk;
- uzupełnianie informacji na stronie internetowej Uczelni;
- spotkania z interesariuszami zainteresowanymi nawiązaniem lub wzmocnieniem współpracy z Uczelnią;
- zawieranie porozumień z zakładami pracy, organizacjami itd.

Nowe rozwiązania. Od 1 października 2023 roku studentki i studenci mają możliwość zaliczenia pracy lub innej działalności na poczet praktyki na podstawie zmian Ustawy o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw z dn. 13 stycznia 2023 roku. W związku z tym dokonano odpowiednich modyfikacji w regulacjach uczelnianych oraz udostępniono dokumenty: *Wniosek* i *Zaświadczenie*. W Ustawie przyjęto: „W przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów uczelnia, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych.” (art. 67 ust. 7)

Zgodnie z zapisami w *Regulaminie praktyk*, osoby kształcące się w Uczelni mogą również za zgodą Dyrektora studiów (w porozumieniu z opiekunem z ramienia Uczelni i uczelnianą koordynatorką praktyk) rozpocząć wcześniej realizację praktyki. Od 1

października 2023 roku zaobserwowano wzrost zainteresowania wśród studentek i studentów istniejącym rozwiązaniem.

Pojedyncze osoby są zainteresowane odbyciem praktyki zagranicą, w tym w ramach programu Erasmus+.

Działania dodatkowe. W 2023 roku odbyła się ocena jakości przez PKA na kierunku pedagogika specjalna.

Wznowiono organizację Targów Praktyk, Staży i Pracy. Odbyły się one w 2023 roku dwukrotnie (16 maju i 13 grudnia), przy czym pierwsze Targi były połączone z konferencją „Rynek pracy i przygotowanie praktyczne w warunkach ‘niedoboru talentów’” z udziałem ekspertów rynku pracy (dostępny materiał: <https://www.youtube.com/watch?v=YghwNrJrc M>). W obydwu edycjach wzięło udział 30 podmiotów publicznych i niepublicznych, których działalność koresponduje z profilami kształcenia w uczelni, w tym ośrodki pomocy społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, instytucje rządowe i instytucje specjalistyczne (np. Polski Związek Głuchych, Towarzystwo Nasz Dom, Szkoła Specjalna nr 85, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, Centrum Alzheimerera, OPS Ochota, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Fundacja Uniwersytet Dzieci, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego).

Podjęto konsultacje dotyczące zmian w narzędziu do *Diagnozy praktyk w APS*. Rozpoczęto badania diagnostyczne (termin został wydłużony ze względu na niski poziom responsywności).

Przeprowadzono konsultacje dotyczące budowy Portalu praktyk, staży i pracy, którego celem jest zwiększenie dostępu absolwentów do rynku pracy oraz pracodawców do potencjalnych pracowników.

Analizowano możliwości elektronicznego obiegu dokumentacji praktyk (w tym dokumentacji finansowej) - kwestia wymaga rozstrzygnięć.

Założenia na rok 2024:

- raport z *Diagnozy praktyk w APS*,
- wzmacnianie współpracy,
- budowanie instytucji ćwiczeń,
- podnoszenie jakości przygotowania studentów do realizacji praktyk (szkolenia dla studentów),
- wzmocnienie współpracy w ramach Rady ds. Praktyk,
- wzrost wynagrodzeń dla opiekunów z ramienia uczelni
- zapewnienie opiekunom z placówek udziału w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez Uczelnię.

Ewa Dąbrowska

Uczelniana Koordynator Praktyk